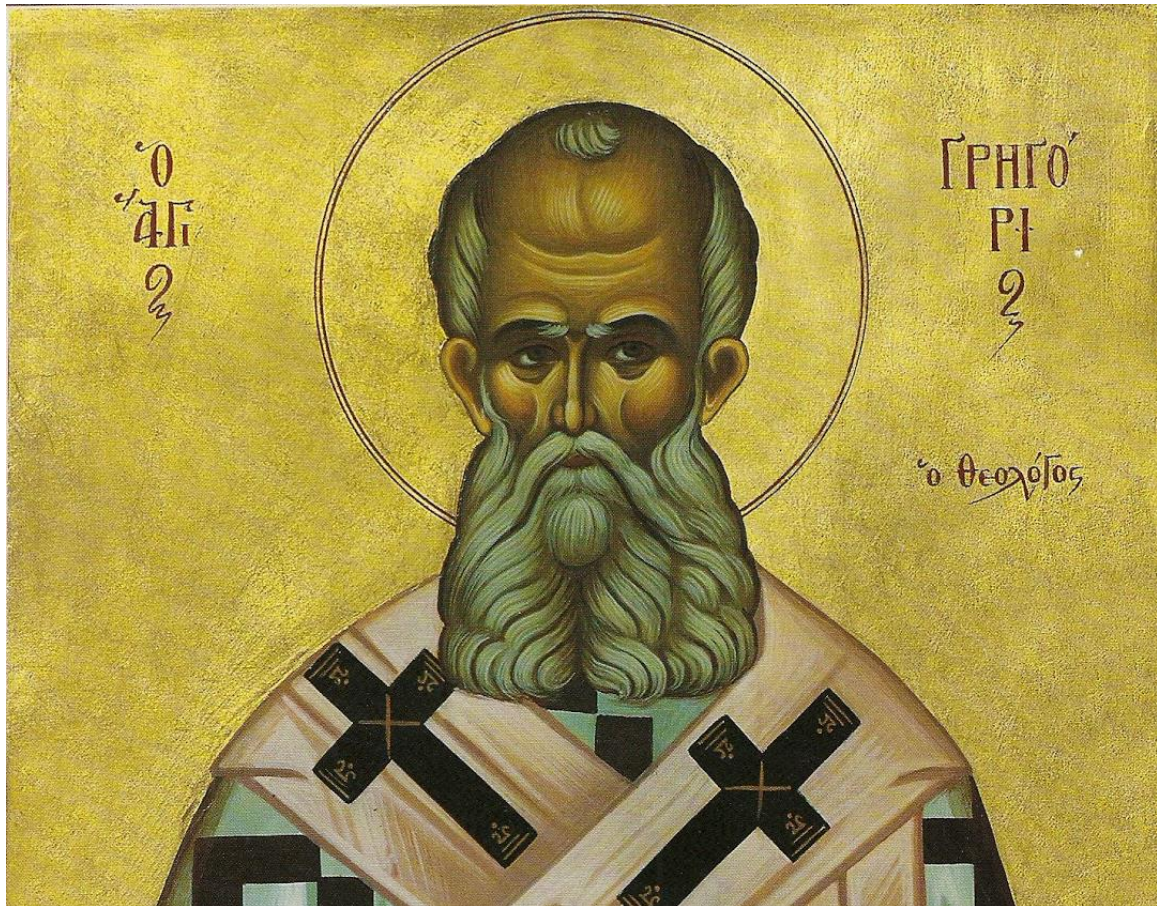

Γρηγόριος ο Ναζιανζηνός (329 – 25 Ιανουαρίου 390)

Γνωστός και με το προσωνύμιο **«θεολόγος»**, ο Γρηγόριος υπήρξε Πατριάρχης Κωνσταντινούπολης τον 4ο αιώνα.

Η επιρροή του στην Τριαδική θεολογία θεωρείται τόσο σημαντική που έγινε γνωστός ως «Τριαδικός Θεολόγος». Τα περισσότερα από τα έργα του επηρεάζουν τους σύγχρονους θεολόγους, ειδικά όσον αφορά τα τρία Πρόσωπα της Αγίας Τριάδας. Υπήρξε φίλος του Μεγάλου Βασιλείου καθώς και του αδελφού του Αγίου Γρηγορίου Νύσσης.

Ήταν σφοδρός οπαδός των γραμμάτων και επιθυμούσε να γεφυρώσει το χάσμα μεταξύ ελληνόφωνων και λατινόφωνων θεολόγων της εποχής του.

Εκτός από εξαιρετικός θεολόγος όμως, υπήρξε και πολύ καλός ποιητής, αφού έγραψε αρκετά ποιήματα με θεολογικά και ηθικά θέματα.

ΛΟΓΟΙ ΑΓΙΟΥ ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ

Η νωθρότητα είναι σύζυγος του ύπνου και οκνηρία μητέρα της πείνας.

Καλύτερη μια μετρημένη βραδύτητα από μια γρήγορη απερισκεψία.

Η κακία είναι κάτι το οποίο επιδιώκει κανείς εύκολα και βρίσκεται παντού και τίποτα δεν είναι τόσο εύκολο όσο το να γίνουμε κακοί, ακόμα κι αν δεν υπάρχει κανείς να μας οδηγήσει προς αυτή· ενώ η κατοχή του αγαθού είναι κάτι σπάνιο και πολύ δύσκολο, ακόμα κι αν υπάρχει κάτι το πολύ μεγάλο που θα μας σύρει και να μας καλέσει προς αυτό.

Ευσέβεια δεν είναι το να μιλάτε συχνά για τον Θεό, αλλά τον είστε διατεθειμένοι να σωπαίνετε περισσότερο. Διότι η γλώσσα, όταν δεν κατευθύνεται από την λογική, είναι εκείνη η οποία προξενεί τα περισσότερα ολισθήματα στους ανθρώπους.

Είναι δύσκολο να υποψιασθεί το κακό εκείνος που με δυσκολία στρέφεται στην κακία.

Θα μας ζητηθεί να λογοδοτήσουμε όχι για κάθε λόγο και πράξη μας, αλλά και για κάθε χρόνο, ακόμη και για κάθε στιγμή και λεπτό της ώρας.

Πρέπει κανείς να βαδίζει στη μέση, πιο φιλοσοφικά από τους εντελώς άσχετους και πιο ανθρώπινα από όσους φιλοσοφούν δίχως μέτρο.

Όταν δίνει ο Θεός, δεν έχει δύναμη ο φθόνος και όταν δεν δίνει, δεν έχει δύναμη ο κόπος.

Όπως όλα τα άλλα, έτσι και οι γάμοι των χριστιανών πρέπει να έχουν και την κοσμιότητα, και κοσμιότητα είναι η σεμνότητα.

Ας κερδίσουμε τις ψυχές με τις ελεημοσύνες, ας δώσουμε από τα υπάρχοντα μας στους φτωχούς, για να γίνουμε πλούσιοι σε ουράνια αγαθά.

Περισσότερο εξέταζε τον εαυτό σου και όχι τους άλλους· γιατί στο ένα θα είσαι κερδισμένος εσύ, στο άλλο οι άλλοι.

Τα γυμνά κόκκαλα πείθουν όσους τα βλέπουν ότι τίποτε από τα γήινα δεν είναι δικά μας.

Το Άγιο Πνεύμα αποκαλύπτεται, φωτίζει, ζωοποιεί, μάλλον είναι το ίδιο φως και ζωή. Καθιστά τους ανθρώπους ναούς, τους θεοποιεί και τους τελειοποιεί.

Εύκολα εξαπατά καθετί που περιέχει ηδονή.

Το έργο που δεν έχει λόγο, είναι καλύτερο από το λόγο χωρίς έργο. Χωρίς καλή ζωή, ποτέ κανένας δεν υψώθηκε.

Ο ευεργετημένος πρέπει να θυμάται το καλό που του έκαναν, ο ευεργέτης όμως καθόλου.

Μη θέλεις να με πείσεις με τα λόγια, αλλά με τα έργα. Μισώ τη διδασκαλία που είναι αντίθετη με τον τρόπο ζωής.

Πρώτα πρώτα να φοβάσαι τον Θεό και να τιμάς τους γονείς σου· τους ιερείς να επαινείς και να σέβεσαι τους γέροντες.

Τα παθήματα και ο πόνος κάνουν ταπεινούς ακόμη και τους βασιλείς.

Του αντρειωμένου την αρετή θαυμάζει κι ο εχθρός του.

“Αν είσαι άσχημος στην εξωτερική εμφάνιση, να γίνεις όμορφος στο εσωτερικό, που δεν φαίνεται, όπως το ανθηρό ρόδο στον κάλυκα”. Επίσης συμβούλευε: “Καλύτερη μια μετρημένη βραδύτητα από μια γρήγορη απερισκεψία” Και τέλος προειδοποιούσε: “Η νωθρότητα είναι σύζυγος του ύπνου και οκνηρία μητέρα της πείνας”.

Το πιο θεϊκό πράγμα, που έχει ο άνθρωπος, είναι η ευεργεσία. Μπορείς να γίνεις Θεός χωρίς να κοπιάσεις καθόλου.

Ζήτα απ’ το Θεό να σου είναι σπλαχνικός, σαν όμως εύσπλαχνος είσαι και εσύ.

Ο ευεργετημένος πρέπει να θυμάται το καλό που του έκαναν, ο ευεργέτης όμως καθόλου.

Ας κερδίζουμε τις ψυχές μας με τις ελεημοσύνες, ας δώσουμε από τα υπάρχοντά μας στους φτωχούς, για να γίνουμε πλούσιοι σε ουράνια αγαθά.

Η αλήθεια είναι απλή, το ψέμα πολύπλοκο.

Όποιος απαρνιέται επίγειους θρόνους, κερδίζει τους ουράνιους.

Θράσος είναι το θάρρος γι’ αυτά που δεν πρέπει να τολμά κανείς.

Οι νόμοι που είναι σκληροί για τις γυναίκες, γράφτηκαν από άντρες.

Φωτίσου πρώτα και φτάσε στην κάθαρση πριν αποτολμήσεις να φωτίσεις και να καθάρεις τους άλλους.

Θα μας ζητηθεί να λογοδοτήσουμε όχι για κάθε λόγο και πράξη μας, αλλά και για κάθε χρόνο, ακόμη και για κάθε στιγμή και λεπτό της ώρας.

Πρέπει κανείς να βαδίζει στη μέση, πιο φιλοσοφικά από τους εντελώς άσχετους και πιο ανθρωπίνα από όσους φιλοσοφούν δίχως μέτρο.

Ούτε να έχεις μεγάλο θάρρος, ούτε να απελπίζεσαι υπερβολικά. Το πρώτο σε εξασθενεί, το δεύτερο σε ρίχνει κάτω.

Καλύτερα να νικιέται κάποιος όταν πρέπει, παρά να νικά με τρόπο αθέμιτο και επικίνδυνο.

Εύκολα εξαπατά καθετί που περιέχει ηδονή.

Αρετή που δεν ασκείται έμπρακτα, γρήγορα κάτω από την επήρεια των διαφόρων περιστάσεων εξαφανίζεται.

Το Άγιο Πνεύμα πάντοτε υπήρχε και υπάρχει και θα υπάρχει, δεν έχει ούτε αρχή ούτε τέλος, αλλ' είναι πάντοτε ενωμένο και αριθμείται μαζί με τον Πατέρα καί τον Υιό.

Ο Θεός μας είναι φωτιά που αφανίζει την μοχθηρία.

Ο Θεός από κάθε άνθρωπο που είναι βαπτισμένος, αυτά τα τρία ζητάει: Από την ψυχή ορθή πίστη, από τη γλώσσα την αλήθεια και από το σώμα τη σωφροσύνη.

Τα γυμνά κοκκαλα πείθουν όσους τα βλέπουν ότι τίποτε από τα γήινα δεν είναι δικό μας.

Είναι δύσκολο να υποψιασθεί το κακό εκείνος που με δυσκολία στρέφεται στην κακία.

Όταν δίνει ο Θεός, δεν έχει δύναμη ο φθόνος και όταν δεν δίνει, δεν έχει δύναμη ο κόπος.

Όπως όλα τα άλλα, έτσι και οι γάμοι των χριστιανών πρέπει να έχουν και την κοσμιότητα, και κοσμιότητα είναι η σεμνότητα.

Ας κερδίσουμε τις ψυχές με τις ελεημοσύνες, ας δώσουμε από τα υπάρχοντα μας στους φτωχούς, για να γίνουμε πλούσιοι σε ουράνια αγαθά.

› Είναι γνώρισμα της ψυχής που αγαπά τον Θεό να υποτάσσει στα θεία καθετί το ανθρώπινο.

«Τίποτα αντάξιο δεν υπάρχει του πιστού φίλου»

όμως:

«Σε καμιά περίπτωση της ζωής σου να μην κάνεις φίλο τον άνθρωπο τον πονηρό»

γιατί:

«Σε ψυχές διεφθαρμένες, τίποτε απ' τα καλά δεν είναι αξιόπιστο».

Περισσότερο εξέταζε τον εαυτό σου και όχι τους άλλους' γιατί στο ένα θα είσαι κερδισμένος εσύ, στο άλλο οι άλλοι.

Υπάρχει τρόπος να δείξουμε καλή πλεονεξία: Ας δώσουμε κάτι μικρό κατά την παρούσα ζωή, για να πλουτίσουμε στην μέλλουσα.

Σπουδαιότερο είναι να αγωνίζεσαι, παρά να προετοιμάζεις άλλους να αντιμετωπίζουν τις συμφορές.

› Πράγματι, είναι στενός ο δρόμος της αλήθειας, είναι μονοπάτι που και από τις δύο πλευρές έχει γκρεμό, γεμάτο από δυσκολίες.

Για τους ανθρώπους μεγάλη δόξα στη ζωή είναι η γνώση, αλλά και κακό για όσους την χρησιμοποιούν άσχημα.

Τι είναι η βασιλεία του Θεού; Θεωρία του Θεού, δοξολογία και υμνωδία μαζί με τους αγγέλους.

«Μέμψις δ' ανεύθυνος τις η βλασφημία» (Η βλασφημία είναι μια μορφή απερίσκεπτη).

› «Λάμπει άστρων μάλλον ευσεβής βίος» (Λάμπει περισσότερο από τα αστέρια ο ευσεβής βίος).

Ο σπουδαίος άνθρωπος αποδέχεται μάλλον την ελευθερία των φίλων παρά των εχθρών την κολακεία.

Είναι κοντά στον Θεό και στα θεία νοήματα όσοι αγαπούν το αγαθό της Ειρήνης.

Αγαπημένη ειρήνη! Είσαι αγαθό που πολλοί επαινούν και λίγοι φυλάττουν!

Πρέπει να ηττηθείς για να νικήσεις.

Ο Θεός ενώνεται και να επιτρέπει να τον γνωρίσουν θεοί, και μάλιστα τόσο πολύ, όσο γνωρίζει κιόλας εκείνους τους οποίους γνωρίζει.

Είναι λοιπόν άπειρο το θείο και δυσκολονόητο. Το μόνο δε το οποίο είναι κατανοητό απ' αυτό είναι το ότι είναι άπειρο και ακατανόητο.

Φρόντισε να γευθείς χολή, πιες ξύδι, ζήτησε εμπτυσμούς, δέξου κτυπήματα και ύβρεις, στεφανώσου με τα αγκάθια του δύσκολου δρόμου του Θεού, ντύσου το κόκκινο ένδυμα, δέξου το καλάμι, άφησε να σε προσκυνήσουν εκείνοι οι οποίοι ειρωνεύονται την αλήθεια. Τέλος, σταυρώσου μαζί με το Χριστό, νεκρώσου μαζί του, κατέβα πρόθυμα μαζί του στον τάφο, για να αναστηθείς και μαζί του, για να δοξασθείς και να βασιλεύσεις μαζί του, βλέποντας, όσο είναι δυνατόν και όπως μπορείς να τον δεις, τον Θεό που προσκυνείται και λατρεύεται ως Τριάδα!